

CERFULL

***Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm.**

[1814, Gen. Umb. : 40] $2n=18$

Imatge de THOMÉ, OTTO WILHELM

NOMS POPULARS

Alemanys:	Echter kerbel/Garten-kerbel/Kerbel
Anglès:	Chervil/Common chervil / Cow parsley / French parsley / Garden chervil
Àrab:	سرفیل بستانی
Castellà:	Perifollo/Cerefolio / Perifolio/ Cerefolio/ Perifollos/ Salsa de pastor/ Velesa.
Català:	cerfull, cerepoll/, cerfoll ver, cerfull, cerfull ver, gra xalandri, salsa de pastor, sarfull.
Danès:	Kørvel / Have-kørvel
Eslovac:	Trebuľka voňavá
Eslovè:	Prava krebujica/Krebujica prava
Estonià:	Aed-harakputk
Euskera:	apo-perrexila, apoperrexil, martorri, perraitz, perraitza, perraizta.
Finlandès:	Maustekirveli/Kirveli / Ryytikirveli
Francès:	Cerfeuil commun/Cerfeuil cultivé/Cerfeuil / Cerfeuil des jardins
Gaèlic:	Costóg
Gal·lès:	Gorthyfail y gerddi
Gallec:	ceandro, coendro, coentro, xendro.
Grec:	Μυρώνι/Ανθρίσκος / Ανθρίσκος το χαιρέφυλλον
Hebreu:	הכנה
Holandès:	Echte kervel/Ribzaad soort / Tuinkervel
Hongarès:	Zamatos turbolya/Illatos turbolya
Islandès:	Kerfill
Italià:	Cerfoglio/Cerfoglio comune
Japonès:	チャービル
Norueg:	Kjørvel / Hagekjørvel
Persa/Farsi:	جعفری فرنگی
Polonès:	Trybula ogrodowa
Portuguès:	cerefóli,cerefolho, ceandro, cerefolho, cerefolho-das-hortas, cerefólio, cerefólho, cerfolio, cerofolho, cerofolio, coendro, coentro, crefolio, xendro
Rus:	Кервель ажурный/Кервель обыкновенный / Купырь бутенелистный
Serbi:	Крбуљица/ Krbuljica
Suec:	Trädgårdskörvel / Dansk körvel
Turc:	Frenk maydanozu
Тхес:	Kerblík třebule
Ucraïnès:	Бугила городня/Бугила кервель / Кервель
Xinès:	车窩草

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Dins la gran família de les Umbel·líferes, el gènere *Anthriscus* es distingeix per no tenir ni a les fulles ni als involucres punxes, tampoc als fruits té agullons, el fruit està comprimit perpendicularment a la comissura, té una prolongació en forma de bec que és més curt que els mericarpis. I dins el gènere, *Anthriscus cerefolium* es distingeix per ser planta menuda, anual amb el ben desenvolupat (2-4 mm), essent els fruits molt estrets, de 8-10 mm. És planta d'olor similar a la de l'anís. Com a molt pot arribar a 60 cm d'alçària, essent les tiges dretes, rectes, fistuloses, híspides sota els nusos. Les fulles basals fan 7-15 × 3-10 cm i tenen el contorn triangular, essent 3-pinnatisectes, amb les divisions de darrer ordre ovals triangulars, dentades o pinnatisectes, amb tricomes dispersos, patents sobre els

nervis del revers, i beina ciliada. Les umbel·les, oposades a les fulles, tenen els peduncles de 0-30 cm amb 2-4 radis no del tot iguals, de 10.35 mm, terminals (i a vegades laterals). Umbel·lules de 4-6 flors bisexuals amb 3-10 radis de 2-7 mm, no del tot iguals, engruixits a la fructificació, glabres, sense anell apical de pèls. Bractèoles 2-3 de 1.5-4 mm, lineals, acuminats, ciliats. Calze minúscul. Pètals de cosa d'1 mm, blancs, oblongs ovals.

Fruits de 8-10 × 1-15 mm, més o menys lineals, amb bec aparent de 2-4 mm, glabres o amb alguns pèls antrorsos rígids. Estils curts, drets, connivents a l'àpex.

Anthriscus cerefolium. Foto: tela-botanica.fer

VARIETATS: a més de la típica, s'ha descrit i reconegut la var. *trichocarpa*.

MALURES: virus: CRLVaRNA (luteovirus), AYV, INSV; *Erysiphe heraclei*; *Sclerotinia sclerotiorum*.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Sobre tot es planta cultivada, però ocasionalment es pot trobar en marges de camins herbosos a muntanya mitjana. S'ha trobat subespontani a Montserrat, a la Serra de Prades i a la zona baixa d'Andorra. Es fa des de Pèrsia al Caucas a bona part d'Europa llevat de la més septentrional. Introduïda a Amèrica del Nord a Austràlia (i Nova Zelanda).

Anthriscus cerefolium al món, segons GBIF

HISTÒRIA

És espècie oriünda del Caucas però els romans ja l'empraven com a medicinal i sobre tot a la cuina. PLINI EL VELL (segle I) la coneixia com a «cerefolium». CARLEMANY (segle IX) la inclogué al *Capitulare de vilis*. Els grecs l'anomenaven χαιρεφύλλον que traduït vindria a dir «fulles delicioses». NICHOLAS CULPEPER (segle XVII) recull la recomanació de TRAGUS del cerfull per dissoldre coàguls de sang que s'hagin format espontàniament o a resultes d'algun cop. CULPEPER afegeix que la planta reconforta l'estómac i que el suc provoca l'orina i ajuda a expulsar els càlculs dels ronyons, i també fa venir la regla; i que ajuda a apaivagar els dolors als costats de la pleuresia.

PROPIETATS MEDICINALS

• afrodisiac	• expectorant
• analgèsic	• febrifug
• antiinflamatori	• galactagog
• antioxidant	• inhibeix Ki67
• aperitiu	• inhibeix la tubulina
• carminatiu	• mucolític
• cosmètic	• oftàlmic
• depuratiu	• sedant
• diürètic	• sudorífic
• estomacal	• tònic

USOS MEDICINALS DEL CERFULL

• abscessos	• <i>Candida albicans</i>
• artritis amb edema	• <i>Candida krusei</i>
• càlculs biliars	• <i>Candida tropicalis</i>
• càlculs renals	• còlics
• càncer	• conjuntivitis

- contusions als ulls
- diabetis
- èczema
- edemes
- escròfules
- febre
- ferides
- glioblastoma A172
- gota
- hemorroides
- impureses a la pell
- indigestions
- insomni
- llet escassa
- mal d'estómac
- mal de cap
- memòria que falla
- pleuresia
- poagre
- refredat
- *Staphylococcus aureus* MRSA
- trombosis
- tumors

USOS CULINARIS DEL CERFULL

Als països freds la cultiven dins de casa o en petits hivernacles de cara a emprar-la a la cuina en amanides, sopes, peix, salses, vinagre. Les fines herbes és una barreja de cerfull amb estragó, julivert, i cebollí. I el *bouquet garnie* és un ram compost de cerfull, llorer, levístic, sajolida, julivert, i estragó. I les herbes de Provença són una barreja de cerfull, estragó, sajolida, marduix, romaní, farigola, fonoll, i espígol. Però, a la fi, el cerfull combina bé amb totes les herbes que s'empren com a condiment a la cuina. Una amanida del segle XVII dels temps del rei anglès CARLES II constava d'enciam, verdolaga, cerfull, flors de borraina i flors de calèndula.

PRINCIPIS ACTIUS DEL CERFULL

- 1-allil-2,4-dimetoxi-benzè
- àcid 5-O-cafeoil-quínic-isòmer
- àcid 5-O-cafeoil-quínic-isòmer (=àcid clorogènic)
- àcid 5-O-feruloil-quínic
- àcid 5-O-feruloil-quínic-isòmer
- àcid 5-O-p-cumaroil-quínic
- àcid cafeic
- àcid ferúlic
- àcid linoleic
- àcid malonil-1,4-O-dicafeoil-quínic
- àcid malonil-1,5-O-dicafeoil-quínic
- àcid malonil-4,5-O-dicafeoil-quínic
- àcid o-hidroxi-benzoic
- àcid p-cumàric
- àcid palmític
- àcid petroselínic
- àcid pfàfic
- aesculina
- amargants
- apigenina
- apigenina-7-O-(6"-acetil)-hexòsid
- apigenina-7-O-glucòsid (=apigetrina)
- apiïna
- cafeoil-hexòsid-isòmer
- Calci
- carbohidrats
- Coure
- deoxi-picro-podofil·lina
- deoxi-podofil·lotoxina
- dihidroxi-benzoil-hexòsid
- estragol
- Ferro
- fibra
- Fòsfor
- grassa
- iso-rhamnetina-3-O-(3"-p-cumaroil)-rhamnòsid
- kaempferol 3-O-(2",6"-di-p-cumaroil)-rhamnòsid
- kaempferol-3-O-(4"-p-cumeroil)-rhamnòsid
- kaempferol-3-O-(6"-acetil)-hexòsid
- kaempferol-3-O-rhamnòsid
- kempferol-3-O-(6"-p-cumaoil)-hexòsid
- kempferol-3-O-[2"-4"-metoxi-cinamoil)-6"-p-cumaroil]-hexòsid
- luteolina
- luteolina-7-O-glucòsid (=cinaròsid)
- Magnesi
- Manganès
- oli essencial (0.3% en planta fresca; 0.9% en fruits):
 - 1-allil-2,4-dimetoxi-benzè 15%;
 - beta-pinè
 - metil-chavicol 83% (=estragol);

- undecà (=hendecà) 2%;
- peucedanina
- podofil·lotoxina
- Potassi
- proteïna
- quercetina-3-O-(2'',6''-di-p-cumaroïl)-hexòsid
- quercetina-3-O-(6''-rhamnosil)-glucòsid (= rutina)
- vitamina A
- vitamina B6
- Zinc

MÉS INFORMACIÓ

«Extract of herba *Anthrisci cerefolii*: chemical profiling and insights into its anti-glioblastoma and antimicrobial mechanism of actions». DEJAN STOJKOVIC, DANJELA DRAKILIC, MARIJA SCHWITLICH, NEMANJA RAJCEVIC, MILENA STEVANOVIC, MARINA D SAOKOVIC, UROS GASIC. Pharmaceuticals (basel). 2012, Jan; 14/):55.